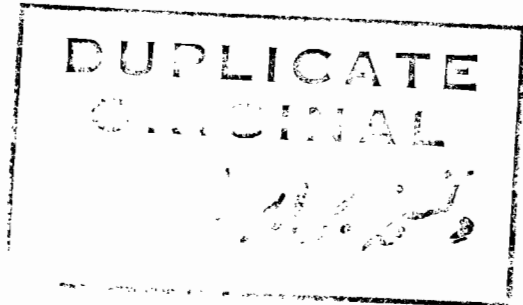

پرونده شماره ب - ۵۳

شعبه یک

حکم شماره ۱ - ب - ۵۳ - ۱۰۷

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داوری دعاوی ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
FILED	۱۳۶۲ / ۱۱ / ۵
	25 JAN 1984
FILED	B-53

سازمان حفاظت محیط زیست جمهوری اسلامی ایران،
خواهان،

- و -

ایالات متحده آمریکا،

خواننده.

حکم

- ۲ -

بخش اول - واقعیات و اظهارات

سازمان حفاظت محیط زیست دولت ایران (محیط زیست ایران) طی دادخواستی که در تاریخ ۱۵ ژانویه ۱۹۸۲ (۲۵ دیماه ۱۳۶۰) به ثبت رسیده با پرداخت مبلغ ۲۵۴،۶۵۶/۷۶ دلار را که در سالهای ۱۹۷۸ - ۱۹۷۷ به سازمان حفاظت محیط زیست ایالات متحده (محیط زیست ایالات متحده) انتقال داده، خواستار شده است. این مبلغ بابت پیش پرداخت برای پروژه‌های بوده است که قرار بود محیط زیست ایالات متحده طبق "موافقت نامه همکاری" منعقد در تاریخ ۱۰ نوامبر ۱۹۷۶ (۱۹ آبانماه ۱۳۵۵) بین محیط زیست ایران و محیط زیست ایالات متحده ("موافقت نامه ۱۹۷۶") برای محیط زیست ایران اجرا نماید.

محیط زیست ایران، همچنین بهره‌مبلغ مذکور، "ما به التفاوت ارزش زمانی دلاری آمریکا از تاریخ پرداخت مبلغ مورد بحث" تا تاریخ پرداخت، و خسارت هزینه‌ها و "زیانهای مادی و معنوی" را، مطالبه می‌نماید.

در موافقت نامه ۱۹۷۶، محیط زیست ایالات متحده و محیط زیست ایران توافق کردند که "جهت کمک به کشورهای متبوعه‌شان در حل مشکلات محیط زیستی مورد علاقه طرفین"، از طریق "مبادله اطلاعات و پرسنل" و "طرحهای مشترک همکاری نمایند". طی الحاقیه‌ای بر موافقت نامه مقرر گردید که حفاظت محیط زیست ایالات متحده مشاورانی را، با توافق دو جانبه، جهت ارائه خدمات برای محیط زیست ایران در اختیارنا مبرده قرار دهد. این خدمات شامل آموزش در ایالات متحده و کمک در کسب معلومات تخصصی فنی یا حرفه‌ای می‌شود. به تقاضای محیط زیست ایران، محیط زیست ایالات متحده همچنین می‌بایست مطالعات فنی یا اقتصادی در مورد پروژه‌های خاصی انجام دهد. محیط زیست ایران ملزم بود برای هر پروژه یک حساب دلاری امانی در خزانه‌داری ایالات متحده افتتاح نموده و محیط زیست ایالات متحده قرار بود برای پرداخت هزینه‌های اجرای پروژه از آن حساب برداشت نماید.

بدینسان، بند ۲ الحاقیه مقرر می‌دارد که محیط زیست ایالات متحده میتواند:

- ۳ -

طبق برآورد هزینه‌های مورد توافق طرفین و شروط ایستادگی
 موافقتنامه به تهیه و مطالعه طرحهای عمرانی و ارائه خدمات
 فنی و حرفه‌ای برای اجرای این طرحها مبادرت ورزد. چنانچه
 چنین توافقی بعمل آید، سازمان حفاظت محیط زیست ایران
 کلیه مخارج و هزینه‌های ناشی از این اقدامات را بسمه
 سازمان حفاظت محیط زیست ایالات متحده پرداخت خواهد کرد...

و بند ۳(ج)(۱) مقرر می‌دارد که:

جز در مواردیکه در این موافقتنامه و الحاقیه آن، یاد موافقتنامه‌هایی
 که پیرو موافقتنامه همکاری فنی منعقد شده بتاریخ ۴ مارس
 ۱۹۷۵ فیما بین دولت ایران و دولت ایالات متحده آمریکا با مضاء
 می‌رسد به نحو دیگری تصریح شده باشد، سازمان حفاظت محیط زیست
 ایران کلیه هزینه‌هایی را که سازمان حفاظت محیط زیست ایالات
 متحده آمریکا بابت پرداخت حقوق و دستمزد کلیه نفراتی متحمل
 میشود که طبق این موافقتنامه و وظایفی در ایران به آنها محول
 میگردد به سازمان مزبور جبران خواهد کرد. این هزینه‌ها شامل
 حقوق ثابت، فوق العاده روزانه، مسکن، تحصیل، انتقال
 و حمل و نقل... خواهد بود.

بند ۳(د)(۲) متضمن تعهدی است از جانب محیط زیست ایالات متحده مبنی بر ارائه
 صورت حساب به محیط زیست ایران در پایان هر دوره شش ماهه‌ای که حساب امانی فعال
 است.

در بند ۳(د)(۴) الحاقیه مکان باقیمانده و جوهر را در حساب دلاری امانی پس از فسخ
 قرارداد، پیش بینی نموده و مقرر می‌دارد:

هرگاه، پس از فسخ این موافقتنامه و پس از پرداخت کلیه هزینه‌ها
 و ابراء بدهی‌ها، وجوهی در حساب امانی باشد، این وجوه به
 سازمان حفاظت محیط زیست ایران باز پرداخت خواهد شد.

محیط زیست ایران اظهار می‌دارد که ضمن یادداشت مورخ ۱۱ اوت ۱۹۷۹ (۲۵ مرداد ماه ۱۳۵۸)
 موافقتنامه سال ۱۹۷۶ را فسخ کرده و در نتیجه این فسخ، طبق شرایط موافقتنامه،

- ۴ -

مستحق دریافت مبلغ پیش پرداخت است .

ایالات متحده معترف است که محیط زیست ایران استحقاق دریافت مبلغ ۲۱۷،۸۵۸/۰۸ دلار را طبق موافقت نامه سال ۱۹۷۶، دارد . ایالات متحده مبلغ مذکور را با کسر رقم ۳۶،۷۹۸/۶۸ دلار، بابت هزینه های متحمله ادعائی محیط زیست ایالات متحده که حسب الادعا طبق قراردادهای مربوط قابل مطالبه است از مبلغ ۲۵۴،۶۵۶/۷۶ دلار، مورد مطالبه محیط زیست ایران محاسبه کرده است .

غیر از مبلغ ۲۱۷،۸۵۸/۰۸ دلاری که طبق اعتراف ایالات متحده، خواهان مستحق دریافت آنست، ایالات متحده منکر آنست که خواهان استحقاق دریافت خسارت دیگری بابت موضوعات مطروح در ادعا، دارد .

ایالات متحده اظهار می دارد که به موجب موافقت نامه سال ۱۹۷۶ و الحاقیه آن، محیط زیست ایران و محیط زیست ایالات متحده در سال ۱۹۷۷ در مورد طرح ویژه ای برای "مستشاری و آموزش" به توافق رسیده، و هر دو طرف موافقت دارند که بر طبق بند ۳(د) (۱) الحاقیه موافقت نامه سال ۱۹۷۶، محیط زیست ایران مبلغ ۱۴۱،۳۴۲/۷۶ دلار در تاریخ ۴ اکتبر ۱۹۷۷ (۱۲ مهر ماه ۱۳۵۶) و مبلغ دیگری به میزان ۱۱۳،۳۱۴/- دلار در تاریخ ۵ مارس ۱۹۷۸ (۱۴ اسفند ماه ۱۳۵۶) بابت پروژه برای محیط زیست ایالات متحده حواله کرده است .

ایالات متحده مدعی است که آقای استاسیس بی. راستونیس، کارشناس حفاظت محیط زیست سازمان حفاظت محیط زیست ایالات متحده، بین ۱۹ آوریل تا ۲۱ آوریل ۱۹۷۸ (۳۰ فروردین ماه تا اول اردیبهشت ماه ۱۳۵۷) جهت انجام کار طبق موافقت نامه، از واشنگتن، دی.سی. به دنور، کلرادو، مسافرت کرده، و بین ۷ ژوئیه و ۱۶ ژوئیه ۱۹۷۸ (۱۶ تا ۲۵ تیر ماه ۱۳۵۷) دکتر آئی.ای. والن، مدیر علوم طبیعی محیط زیست ایالات متحده (که در آنوقت برای کار دیگری در قاهره، مصر، به سر می برد) به ایران سفر کرد تا در مورد کارهای احتمالی طبق موافقت نامه ۱۹۷۶، با مقامات ایرانی مذاکره

- ۵ -

نماید. ایالات متحده، مضافاً " اظهار می‌دارد که در تاریخ ۲۲ اکتبر ۱۹۷۸ (۳۰ مهر ماه ۱۳۵۷) دکتر والسن با خانواده‌اش از ایالات متحده به ایران سفر کرد تا کارهای راکه قرار بود دو تا سه سال به طول انجامد، ولی در ژانویه ۱۹۷۹ خاتمه یافت، آغاز نماید.

موضع ایالات متحده در این مورد اینست که هزینه‌های زیر را در رابطه با خدمات آقای راستونیس و دکتر والسن به ایران، متحمل شده است:

دلار	۳۳۳/۹۸	کلرادو، در آوریل ۱۹۷۸
دلار	۴۷۴/۲۵	هزینه سفر آقای راستونیس به دنور
		حقوق و مزایای دکتر والسن در طول سفرش از قاهره به تهران در ژوئیه ۱۹۷۸ و سفر به تهران بین ۲۲ اکتبر ۱۹۷۸ (۳۰ مهر ماه ۱۳۵۷) و ۲۹ ژانویه ۱۹۷۹ (۹ بهمن ماه ۱۳۵۷)
دلار	۱۵،۳۵۵/۴۰	هزینه سفر دکتر والسن از قاهره به تهران در ژوئیه ۱۹۷۸
دلار	۴۵۴/۲۵	سفر دکتر والسن و خانواده‌اش از ایالات متحده به تهران در اکتبر ۱۹۷۸
دلار	۱۴،۷۶۸/۲۴	هزینه‌های دکتر والسن و خانواده برای عزم از ایران در ژانویه ۱۹۷۹
دلار	۵،۴۱۲/۵۶	
دلار	۳۶،۷۹۸/۶۸	جمع

محیط زیست ایران طی یادداشتی که به عنوان مدرک ارائه نموده، تصدیق کرده است که دکتر والسن برای انجام کار در رابطه با پروژه سال ۱۹۷۷، موسوم به "مستشاری و آمـوزش" به ایران سفر کرده است. معهدا، سازمان یادشده

- ۶ -

اظهار می‌دارد که حقوق و هزینه سفر آقای راستونیس به تاشیداین سازمان نرسیده و دکتر والن بدون اینکه خدمت قابل توجهی انجام دهد ایران را ترک کرده و بنا بر این، ایالات متحده مستحق دریافت عوضی بابت هزینه‌های متحمل‌ه در رابطه با ما موریت‌های وی نیست .

ایالات متحده استدلال می‌نماید که دکتر والن در واقع خدمات قابل توجهی در طول اقامتش در ایران انجام داده، که عبارتند از:

- ۱ - کمک در توسعه یک موزه ملی در ایران.
- ۲ - کمک در طراحی یک پارک وحش ملی در نزدیکی بندر ترکمن در ایران.
- ۳ - کمک در برنام‌ پنج ساله ایران جهت توسعه تاسیسات کنترل آلودگی و کنترل فاضلاب‌های شهرهای واقع در کرانه دریای خزر.
- ۴ - کمک به طرح ریزی یک برنام‌ بین‌المللی جهت حفاظت خلیج فارس از آلودگی نفت .
- ۵ - کمک در برنام‌ ریزی یک کمیته ملی برای فعالیت‌های علمی دریائی، با تاکید خاص بر کنترل آلودگی آب در ایران.

محیط زیست ایران، همچنین مدعی است که هزینه‌های برداشت شده از حساب دلاری امانی بابت حقوق و سفر دکتر والن نادرست بوده، و موبداین ادعا، این واقعیت است که هیچکدام از برنام‌ها یا طرح‌هایی که نامبرده حسب ادعا برای آن کار کرده به اجرا در نیامده و اکنون هم وجود ندارد، بعلاوه محیط زیست ایالات متحده با دادن اجازه عزیمت از ایران به دکتر والن، قرارداد را نقض کرده است؛ ایالات متحده مدارک کافی برای اثبات ادعا‌هایش ارائه ننموده، و بالاخره اینکه؛ ایالات متحده صورتحساب‌های مربوط به وضعیت حساب امانی را طبق بند ۳(د) (۲) الحاقیه تسلیم نکرده و این امر نشان‌دهنده آنست که محیط زیست ایالات متحده حق نداشته هیچگونه هزینه‌ای را از آن حساب کسر کند.

- ۷ -

بخش دوم - دلایل

ایالات متحده تصدیق می کند که محیط زیست ایران استحقاق دریافت ما به التفاوت مبلغ پرداختی توسط نامبرده به حساب امانی و هزینه های متحمل شده توسط محیط - زیست ایالات متحده جهت اجرای تعهداتش طبق موافقت نامه های مربوطه را، دارد. بنا بر این، تنها مسئله مورد بحث در پرونده حاضر اینست که آیا محیط - زیست ایالات متحده حق داشته که هزینه های مزبور را از حساب امانی برداشت کند، و آیا محیط - زیست ایران استحقاق دریافت بهره در مورد ما بقی وجوه را دارد و بالاخره اینکه آیا محیط زیست ایران، به شرح مندرج در ادعا، مستحق دریافت خسارت دیگری هست؟

در مورد استحقاق محیط - زیست ایالات متحده به دریافت هزینه های متحمل شده در محیط - زیست ایران در رابطه با پروژه های موضوع موافقت نامه سال ۱۹۷۶، الحاقیه موافقت نامه بین هزینه های متحمل شده جهت پرسنل اعزامی به ایران از یکسو، و هزینه های انجام مطالعات فنی یا اقتصادی و سایر خدمات فنی و حرفه ای از سوی دیگر، تمیز قائل شده است. در حالیکه، قاعده کلی این بوده است که محیط زیست ایران هزینه های اینگونه مطالعات و خدمات را در صورت توافق طرفین در مورد برآورد هزینه ها تا دیه خواهد کرد، با اینحال، بند ۳(ج) (۱) الحاقیه مقرر می دارد که محیط زیست ایران کلیه هزینه های متحمل شده در مورد افراد اعزامی جهت انجام ما موریت در ایران را تا دیه خواهد کرد، مگر آنکه طرفین به طور مشخص به نحو دیگری توافق کرده باشند.

مدارک تسلیمی توسط ایالات متحده در مورد مسافرت آقای راستونیس از واشنگتن، دی. سی.، به دنور، کلرادو، در ژوئیه ۱۹۷۸، ثابت نمی کند که هزینه های متحمل شده توسط محیط - زیست ایالات متحده در ارتباط با این سفر، مبتنی بر برآورد هزینه مورد توافق طرفین در چارچوب پروژه عمرانی مشخصی بوده و یا اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده بوده اند که این هزینه ها توسط محیط - زیست ایران پرداخت خواهد شد. ایالات متحده دوسوگند نامبرده در مورد مسافرت آقای راستونیس ارائه نموده است. این سوگند نامها به روشنی نشان می دهند که محیط زیست ایالات متحده هزینه های را که در رابطه با سفر آقای راستونیس مطالبه می نماید، متحمل شده است. لیکن، هیچکدام از سوگند نامها مذکور به این مسئله

که آبیست محیط زیست ایالات متحده مجاز به برداشت این هزینه‌ها از حساب امانی بوده اشاره‌ای نکرده است. بالنتیجه، دیوان داورى براین نظر است که ایالات متحده نتوانسته است ثابت کند که استحقاق دریافت هزینه‌های مربوط به سفر آقای راستونیس به دنور را دارد. هزینه‌های یادشده بالغ بر ۸۰۸/۲۳ دلار است.

در مورد ما موریت‌های دکتروالین به ایران در ژوئیه ۱۹۷۸ و بین ۲۲ اکتبر ۱۹۷۸ تا ۲۹ ژانویه ۱۹۷۹ (۳۰ مهر ماه ۱۳۵۷ تا ۹ بهمن ماه ۱۳۵۷)، محیط زیست ایران انکار نمی‌کند که دکتروالین برای انجام کار طبق موافقت نامه فیما بین محیط زیست ایران و ایالات متحده، به ایران سفر کرده است. بند ۳ (ج) (۱) الحاقیه مقرر می‌دارد که کلیه هزینه‌های متحمل شده توسط محیط زیست ایالات متحده جهت پرسنل اعزامی به ایران توسط محیط زیست ایران تأدیه خواهد شد، مگر آنکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند. محیط زیست ایران ادعا نمی‌کند که چنین موافقت نامه‌ای منعقد شده است. موافقت نامه‌های مربوط حاکی از آن نیست که پرداخت‌ها، متناسب با کیفیت و سودمندی خدمات ارائه شده توسط چنین افرادی، صورت خواهد گرفت. بنا بر این، دیوان لزومی نمی‌بیند به این مسئله بپردازد که آبیست محیط زیست ایران در اوضاع و احوال حاکم بر ایران در پایان سال ۱۹۷۸ می‌توانسته حداکثر استفاده را از خدمات دکتروالین ببرد و اگر می‌توانسته، آیا وی خدماتی ارائه نموده که منطقاً "میشد درخواست کرد."

ایالات متحده سوگندنامه‌های تسلیم نموده که دیوان داورى را متقاعد ساخته است که محیط زیست ایالات متحده در رابطه با ما موریت‌های دکتروالین به ایران کلیه هزینه‌های را که در پرونده حاضر مطالبه می‌نماید، متحمل شده است.

حتی با وجودی که ایالات متحده تصدیق می‌کند که اقامت دکتروالین در ایران قرار بود دو تا سه سال به طول انجامد، با اینحال، دیوان داورى ادعای محیط زیست ایران را دایر بر اینکه محیط زیست ایالات متحده با دادن اجازه عزیمت از ایران به دکتروالین در پایان ژانویه ۱۹۷۹ قرارداد را نقض کرده و بنا بر این مستحق دریافت هزینه‌های متحمل در طول مدت ما موریتش در ایران نمی‌باشد، مستدل نمی‌یابد.

همچنین، تفسیر منصفانه الحاقیه قرارداد سال ۱۹۷۶ باید این باشد —————
 که محیط زیست ایالات متحده مستحق دریافت هزینه های مسافرت دکتر
 والن و خانواده اش از ایران به ایالات متحده است، هرچند که ایشان خیلی زود تراز
 تاریخ پیش بینی شده قبلی ایران را ترک کردند.

بنابراین، دیوان دآوری، بر اساس مدارک موجود در پرونده حاضر، به این نتیجه
 می رسد که ایالات متحده مستحق کسر هزینه های مربوط به ما موریت های دکتر والن به
 ایران، است. این هزینه ها به ۳۵،۹۹۰/۴۵ دلار بالغ می شود.

اینکه محیط زیست ایالات متحده صورت حسابهای مربوط به وضعیت حساب امانی
 را طبق الزام بند ۳ (ج) (۱) الحاقیه تسلیم نکرده، با توجه به مدارک تسلیمی در
 پرونده حاضر تا شیری در نتیجه گیری فوق ندارد.

بند ۳ (د) (۴) الحاقیه شامل تعهد صریحی از جانب محیط زیست ایالات متحده
 است مبنی بر اعاده مانده موجودی حساب امانی به محیط زیست ایران در هنگام فسخ
 موافقت نامه سال ۱۹۷۶. محیط زیست ایران نسخه ای از یادداشت مورخ ۱۲
 اوت ۱۹۷۹ (۲۱ مرداد ماه ۱۳۵۸) وزارت امور خارجه ایران به سفارت ایالات متحده در
 تهران را که ضمن آن موافقت نامه سال ۱۹۷۶ فسخ گردیده، ارائه نموده است. طبق بند
 ۴ موافقت نامه، فسخ توسط هر طرف شش ماه (۱۸۰ روز) پس از دادن اخطار به طرف دیگر
 نافذ خواهد شد. هیچگونه مدرکی دال بر اینکه یادداشت مزبور چه موقع
 توسط ایالات متحده دریافت شده، ارائه نگردیده است. معذا، می توان منطقاً "فرض
 کرد که یادداشت در اواخر اوت ۱۹۷۹ توسط ایالات متحده دریافت شده است. بر مبنای این
 فرض، می توان قبول کرد که فسخ حداقل در اول مارس ۱۹۸۰ (۱۱ اسفند ماه ۱۳۵۸) نافذ
 شده است. صرف نظر از این مسئله که آیا منطقاً "ایالات متحده می بایست مانده
 حساب (امانی) را در آن تاریخ به ایران برگرداند یا خیر، ایالات متحده وجه مزبور را نزد
 خویش نگاه داشته است. بر همین اساس، دیوان دآوری برای این نظر است که ایالات متحده
 متعهد است که طبق شرایط موافقت نامه، بهره مانده فوق را از تاریخ انفاذ تعهد
 استرداد مانده حساب، بپردازد.

- ۱۰ -

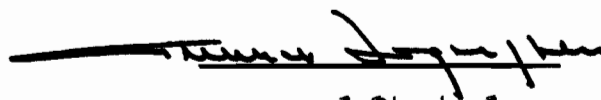
محیط زیست ایران مدرکی جهت اثبات ادعای خود دایر بر اینکه به علت اختلاف "ارزش زمانی" دلار، خسارتی متحمل شده ارائه ننموده است. بنا بر این، لزومی ندارد که دیوان به این مسئله بپردازد. بعلاوه سازمان محیط زیست ایران مدرکی در تائید ادعایش در مورد خسارت هزینه‌ها و زیانهای مادی و معنوی تسلیم نکرده است. علیهذا، این ادعاها رد می شوند.

بخش سوم - نتیجه گیری

ایالات متحده آمریکا متعهد است مبلغ دویست و هیجده هزار و شصت و شش دلار و سی و یک سنت (۲۱۸,۶۶۶/۳۱ دلار آمریکا) به اضافه ۱۰ درصد بهره ساده از تاریخ اول مارس ۱۹۸۰ (۱۱ اسفندماه ۱۳۵۸) لغایت تاریخ انجام پرداخت، به سازمان حفاظت محیط زیست جمهوری اسلامی ایران، بپردازد.

هر طرف هزینه‌های داوری خود را تقبل خواهد کرد.

لاهی، بتاريخ ۱۸ ژانویه ۱۹۸۴ برابر با ۲۸ دیماه ۱۳۶۲

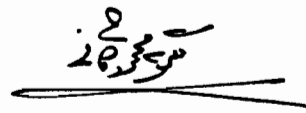
گوئار لاکرگرن

رئیس شعبه یک

هوارد ام. هولتزمن

نظر موافق

محمود م. کاشانی

موافق در بخشی از حکم و

مخالف در بخشی از حکم

رجوع شود به نظر جداگانه